

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN SUNUMU

SINIR KOYMA

SINIR NEDİR VE NEDEN GEREKLİDİR?

- ✘ Sınır koyma; bireyin kendi varlığını diğerlerinininkinden ayırt etmeyi, haklarının nerede başlayıp bittiğini anlamayı sağlar.
- ✘ Varlığının ve sınırlarının farkında olan çocuklar kendilerini ve dış dünyayı daha kolay kavrayabilirler. Bunun nedeni ise doğru tanımlanmış sınırların çocuklara keşif ve öğrenmeyi güvenle yapabilecekleri bir alan sağlamasıdır.
- ✘ Bütün çocuklar yeteneklerini denemek ve geliştirmek, daha sorumlu ve uyumlu bireyler olmayı öğrenmek için, hayatları üzerinde bir miktar özgürlük, güç ve kontrole ihtiyaç duyarlar.
- ✘ Sonuç olarak; sınır koyma çocuklara önemli bir öğrenme fırsatı tanır.

SINIR NEDİR VE NEDEN GEREKLİDİR?

- Sınır; “Çocuğun neyi yapıp neyi yapamayacağını, uygun olan davranışın ne olduğunu, kendisinden ne beklendiğini gösterir.”
- Sınır koyma, çocuklardan istenilen davranışlarla ilgili genel kuralları ve beklentilerini öğretmek için kullanılan bir yoldur.
- Sınırlar çevre tarafından beklenen davranışların tanımlanmasını sağlar.
- Çocuğun kendini kontrol etmesini, karar vermesini ve kendi davranışlarının sorumluluğunu almasını sağlar.

SINIR NEDİR VE NEDEN GEREKLİDİR?

- Çocukların çevresindekileri öğrenmelerine yardımcı olur.
- Sınırlar çocuğun fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimini destekler.
- Sınırlar çocuğun fiziksel güvenliğini sağlar, hareket alanını somutlaştırır.
- Okul ve sınıf ortamının korunmasını sağlar.
- Çocuğun arkadaş ve çevresiyle olumlu ilişkiler kurabilmesini sağlar.
- Eğitim öğretim faaliyetlerinin devamlılığını sağlar.

SINIRLAR;

- × Esnek olmalı,
- × Belirli olmalı,
- × Tutarlı olmalı,
- × Katı, değişmez, zorlayıcı olmamalı.

Doğru sınırlar, sağlıklı gelişimi ve keşfi destekler.

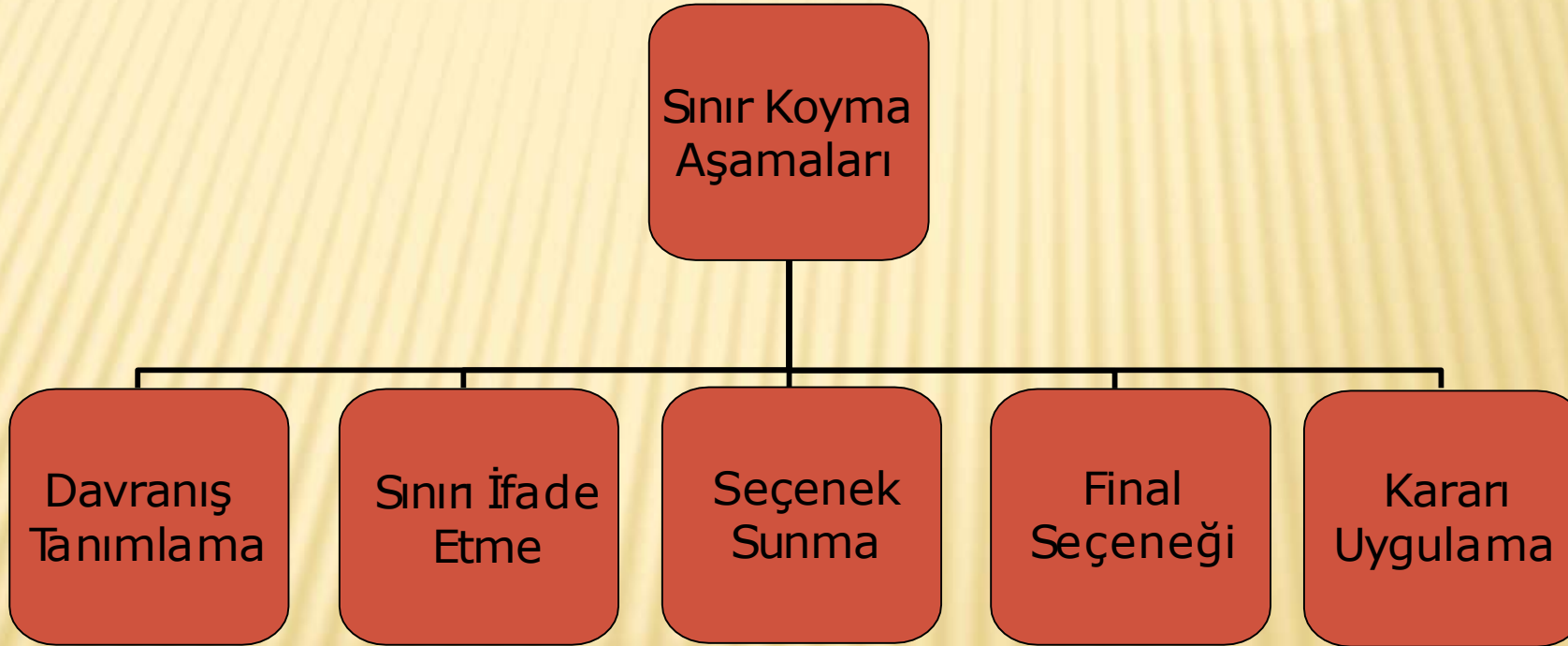
“Ben bu sınırı neden koyuyorum” sorusunu kendine sorma

- ✘ Çocuğun güvenliği için mi gerekli,
- ✘ Öğretmenin rahatlığı için mi,
- ✘ Alışkanlık mı sorgulanmalıdır.

Gereğinden fazla sınır koyulmamalıdır, asgari boyutta tutulmalıdır.

-
- ✘ Gerek duyulduğunda sınır ve kurallar belirtilmelidir,
 - ✘ Sınır koyarken çocuğun duygularına önem verilmeli
 - ✘ Açıklama çok önemlidir.

SINIR KOYMA AŐAMALARI

DAVRANIŐI TANIMLAMA

- ✘ ocuęun anlaŐıldığını ve hangi davranıŐından dolayı uyarıldığını daha net anlaması amacıyla yapılır.
- ✘ Kısa cümlelerle görülen Őey söylenir, tahmin ve yorum yapmaktan kaçınılır.
- ✘ çocuğun davranışları, sözleri, duyguları yansıtılır.

SINIRI İFADE ETME

- Kural çocuğa net ve açık şekilde söylenir. Ses tonunun sakin olmasına dikkat edilmelidir.
- Sınırları açıklarken “BİZ” denilmesi, sınırların herkes için olduğunu çocuğun anlamasını sağlar.

SEÇENEK SUNMA

- Yeni bir davranış seçeneği verilir. Verilen seçenek;
- Doğal
- Mantıklı
- Ceza anlamı olmayan
- Kabul edilebilir
- Olumlu cümlelerle ifade edilmelidir.

FİNAL SEÇENEĞİ / YOKSUNLUK VERME

- Eğer daha önce uyan yapıldıysa ve çocuk sınıra uymamaya devam ediyorsa uygulanır.
- Sınırlara uyma ya da uymama çocuğun kendi karar olacaktır.

KARARI UYGULAMA

- Çocuk sınıra uymamaya devam ediyorsa hemen sonuçlarına katlanması sağlanmalıdır.
- Nazik, sevecen ve kararlı olunmalıdır.

SINIR KOYMANIN İŞE YARAMADIĞI DURUMLARDA YAPILMASI GEREKENLER

- **Fiziksel nedenlere bakma:** Yorgunluk, açlık, hastalık vb. Çocuğun fiziksel ihtiyacı giderilmelidir.
- **Kontrolü sürdürmek:** Tüm çocuklar sınırları zorlamayı denerler, bu durumda başarısız hissedilmemeli ve çocuk negatif özellikte algılamamalıdır.

SINIR KOYMANIN İŞE YARAMADIĞI DURUMLARDA YAPILMASI GEREKENLER

- ✘ **Şiddete kesinlikle göz yummama:** Çocuk şiddet uygulamaya devam ederse çocuğa öfkelenmeden fiziksel olarak engellenir. Çocuğun öfke ve yalnızlık isteğine her zaman saygı gösterilir. Ancak şiddet uygulamasına izin verilmez.
- ✘ **Davranış problemlerini tanıma:** Kronik öfkeli davranışlar sergileyen ya da sürekli karşı koyan çocuklarda duygusal problemler olabilir, uzman yardımına başvurmak gerekebilir.

SINIR KOYULABİLECEK DURUMLARA ÖRNEKLER:

- Çocuğun kendinin veya arkadaşlarının fiziksel güvenliğini etkileyecek davranışlar sergilediğinde (Çocuğun cama vb. bir şeyler fırlatması gibi)
- Zamani uzatma veya zamana uymama davranışları sergilediğinde (Derse geç gelmesi, sık sık tuvalete gitme isteği gibi)
- Arkadaşının kişisel eşyalarına veya ders materyallerine zarar verme davranışları sergilediğinde

ÖRNEK: ÖĞRENCİNİN DUVARI BOYAMASI

- ✘ **Davranış Tanımlama:** "Ali, duvarı boyamanın eğlenceli olacağını düşündüğünü biliyorum..."
- ✘ **Sınır:** Ama duvar boyamak için değildir.
- ✘ **Seçenek:** Boyama yapmak için resim kağıtlarını (resim kağıtlarını işaret ederek) kullanabilirsin.
- ✘ **Final Seçeneği:** Eğer duvarı boyamaya devam ediyorsan benim yanımda oturmayı seçiyorsun demektir.
- ✘ **Kararı uygulama:** Çocuk verilen seçeneklerden sonra sınıra uymamaya devam ediyorsa hemen sonuçlarına katlanması sağlanmalıdır.

ÖRNEK; ÖĞRENCİNİN MASANIN ÜZERİNE ÇIKMASI

- **Davranış Tanımlama:** "Ali , masaya çıkmak sanırım hoşuna gitti."
- **Sınır:** "Ama biz sınıfta masanın üstüne çıkmıyoruz."
- **Seçenek:** "Eğer çıkmak istiyorsan tırmanma merdivenine çıkabilirsin."
- **Final Seçeneği:** Eğer masaya çıkmaya devam ediyorsan benim yanımda oturmayı seçiyorsun demektir.
- **Kararı uygulama:** Çocuk verilen seçeneklerden sonra sınıra uymamaya devam ediyorsa hemen sonuçlarına katlanması sağlanmalıdır,

KİTAP ÖNERİLERİ

